

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.2.4.2023

Pani
Anna Gliniecka-Woś
Pełniąca funkcję Wójta Gminy Kobylnica
Urząd Gminy Kobylnica
ul. Główna 20
76-251 Kobylnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/001/LGD – Realizacja Rządowego programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych
Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Kobylnica, ul. Główna 20, 76-251 Kobylnica (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Leszek Kuliński, Wójt Gminy Kobylnica, od 3 listopada 1998 r. do 8 czerwca 2024 r. (dalej: „Wójt”)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań w ramach Rządowego programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Agnieszka Andraszak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli: nr LGD/171/2023 z 24 października 2023 r. i nr LGD/77/2024 z 10 maja 2024 r. (akta kontroli str. 1-4, 2134, 2401-2403)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Gmina Kobylnica (dalej: „Gmina”) realizowała trzy zadania w ramach Rządowego programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2026³ (dalej: „Program”), na które w okresie objętym kontrolą wydatkowała łącznie 4792,6 tys. zł:

- pn. „Rozbudowa Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w miejscowości Kończewo (gm. Kobylnica) poprzez dobudowę do istniejącej szkoły podstawowej obiektu szkolnego z elementami funkcjonalnymi szkoły wraz z wykonaniem charakterystyki energetycznej, inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej oraz dokumentacji odbiorowej w ramach Programu na rzecz zwiększenia szans rozwoju Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024 w zakresie budowy łącznika pomiędzy istniejącym budynkiem szkoły podstawowej a projektowaną salą gimnastyczną (etap I budowy budynku sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Kończewie)”, dalej: „Rozbudowa Szkoły w Kończewie”⁴ (wydatki – 1347,5 tys. zł, w tym z dotacji celowej z budżetu państwa w ramach Programu – 654,9 tys. zł),
- pn. „Budowa drogi gminnej nr 114008G ulicy Polnej w Kobylnicy wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej oraz z wykonaniem inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej i dokumentacji odbiorowej”, dalej: „Budowa ulicy Polnej”⁵ (wydatki – 1035,1 tys. zł, w tym z ww. dotacji – 808,8 tys. zł),
- pn. „Budowa układu drogowego – dróg gminnych ulic Ku Słońcu i Modrzewiowej w Łosinie wraz z budową infrastruktury towarzyszącej – etap I”, dalej: „Budowa układu drogowego” (wydatki – 2409,9 tys. zł, w tym z ww. dotacji – 1923,3 tys. zł).

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli w niniejszej kontroli stosuje oceny ogólne w formie opisowej.

³ Rządowy program ustanowiony uchwałą nr 117/2019 Rady Ministrów z dnia 7 października 2019 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”, zmieniony uchwałą Rady Ministrów nr 163/2022 z dnia 25 lipca 2022 r.

⁴ Nazwa inwestycji we wniosku o udzielenie dotacji: „Rozbudowa Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w miejscowości Kończewo (gm. Kobylnica) poprzez dobudowę do istniejącej szkoły podstawowej obiektu szkolnego z pomieszczeniami sali przedszkolnej i sali lekcyjnej wraz z wyposażeniem oraz z elementami funkcjonalnymi szkoły w ramach Programu na rzecz zwiększenia szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”.

⁵ Nazwa inwestycji we wniosku o udzielenie dotacji: „Budowa drogi gminnej – ul. Polnej w Kobylnicy w ramach Programu na rzecz zwiększania szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”.

Przekazane Wojewodzie Pomorskiemu (dalej: „Wojewoda”), przez Wójta, wnioski o dofinansowanie ww. zadań spełniały warunki Programu i zostały przyjęte przez Wojewodę.

Przed zawarciem umów dotacji Wójt dostarczył Wojewodzie wymagane kopie Wieloletniej Prognozy Finansowej (dalej: „WPF”), które miały na celu potwierdzenie zapewnienia finansowania wkładu własnego dotowanych zadań. Natomiast w przypadku Budowy ulicy Polnej nie przedstawił kopii uchwały budżetowej, która potwierdzałaby zabezpieczenie środków na realizację przedmiotowej inwestycji w roku budżetowym 2021, jako zadania jednorocznego, tj. rozpoczętego i zakończonego w roku 2021.

Po zawarciu z Wojewodą umowy dotacji na Budowę ulicy Polnej, Wójt również nie przedłożył Radzie Gminy projektu zmiany uchwały budżetu Gminy na 2021 r., uwzględniającej przewidziane na ten rok wydatki na ww. zadanie jednoroczne.

Kwoty dotacji określone w umowach z Wojewodą nie przekroczyły w dwóch zadaniach 80% ich całkowitej wartości, a w przypadku Rozbudowy Szkoły w Kończewie, jako zadania inwestycyjnego szkół i placówek oświatowych 50% jej wartości.

Objęte kontrolą postępowanie o udzielenie zamówienia na Budowę układu drogowego zostało przeprowadzone przez Urząd zgodnie z przepisami, w sposób zapewniający wybór najkorzystniejszej oferty. Stwierdzono jednak, że ogłoszenie o wykonaniu jednej z umów o roboty budowlane nieterminowo zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: „BZP”). Postępowania dotyczące dwóch pozostałych zadań przeprowadziło Centrum Usług Wspólnych w Kobylnicy (dalej: „Centrum”) – jednostka organizacyjna Gminy.

Założone przez Gminę we wnioskach o dofinansowanie efekty zostały osiągnięte. W wyniku wykonania zadań rozbudowano Szkołę w Kończewie o część dwukondygnacyjną, w tym salę przedszkolną oraz salę lekcyjną wraz z węzłami sanitarnymi, wybudowano m.in. 1,168 km dróg (0,37 km ulicy Polnej z 15 miejscami postojowymi i 0,428 km drogi Modrzewiowej wraz z obustronnie przylegającymi do jezdni opaskami w formie chodników, wykonano odwodnienia, zjazdy oraz oznakowania.

Wojewodzie terminowo przekazano wymagane sprawozdania i rozliczenia inwestycji.

Gmina nie przekazała natomiast Wojewodzie, na bieżąco, trzech informacji wymaganych umowami dotacji: o wszczęciu postępowania przetargowego (Budowa ulicy Polnej.) o rozstrzygnięciu postępowań (Rozbudowa Szkoły w Kończewie i Budowa ulicy Polnej). a także o terminie i warunkach zawartych umów z wykonawcami Rozbudowy Szkoły w Kończewie i Budowy ulicy Polnej. Również dwie kopie umów zawartych przez Gminę z wykonawcami przekazano Wojewodzie po obowiązującym terminie.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- zaciągnięcia przez Wójta zobowiązań w kwocie 1013,9 tys. na Budowę ulicy Polnej oraz dokonania wydatków w kwocie 1034,9 tys. zł z przekroczeniem upoważnienia określonego w uchwałach budżetowych Gminy na rok 2021 i 2022,
- nierzetelnej nienależytego dokonania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych z planem finansowym przez Skarbnik Gminy,
- nieprowadzenia w Urzędzie wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych na finansowanie trzech zadań w ramach Programu oraz wydatków dokonanych z tych środków na realizację dwóch zadań,
- dokonywania wydatków z naruszeniem art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶,

⁶ Dz. U z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

- nieterminowego dokonania zwrotu wykonawcy zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Kwota środków z budżetu państwa alokowana w Programie dla Gminy wyniosła 5250,0 tys. zł.

W badanym okresie Gmina przedłożyła Wojewodzie trzy wnioski o udzielenie dotacji w ramach Programu w łącznej wysokości 3697,0 tys. zł, z tego:

- 1) z dnia 4 czerwca 2020 r. o dofinansowanie w kwocie 700,0 tys. zł Rozbudowy Szkoły w Kończewie,
- 2) w dniu 30 czerwca 2021 r. o dofinansowanie w wysokości 893,7 tys. zł Budowy ulicy Polnej,
- 3) w dniu 30 listopada 2022 r. o dofinansowanie w kwocie 2103,3 tys. zł Budowy układu drogowego.

Wniosek z 2021 r., który zawierały wydatki planowane do poniesienia w roku jego złożenia, został przekazany Wojewodzie do końca czerwca danego roku, co było zgodne z rozdz. 10.2 Programu.

(akta kontroli str. 318-586, 590-605, 1055-1098)

Dwa wnioski o udzielenie dotacji wymagały uzupełnień lub korekt w wyniku ich weryfikacji przez Wojewodę:

- wniosek z 4 czerwca 2020 r. nie zawierał wymaganych załączników⁷: WPF potwierdzającej zabezpieczenie wkładu własnego Gminy na 2021 r., załącznika dotyczącego określenia docelowych wartości wszystkich wskaźników realizacji zadania, zgodnie z warunkami rozdz. 10.6 Programu, harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji inwestycji, a także programu inwestycji,
- wniosek z 30 czerwca 2021 r. podlegał korekcie w zakresie oświadczenia, które nie zawierało informacji, czy stanowi zadanie obronne⁸ w rozumieniu ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg Samorządowych⁹ oraz określenia docelowych wartości wszystkich wskaźników realizacji zadania, a także w zakresie uchwały budżetowej Gminy na rok 2021 potwierdzającej zabezpieczenie wkładu własnego ze wskazaną pozycją, w której występuje zadanie¹⁰.

Z wyjątkiem uchwały budżetowej na rok 2021 r. potwierdzającej zabezpieczenie wkładu własnego ze wskazaną pozycją, w której występuje zadanie, powyższe braki zostały uzupełnione przez Gminę. Ponadto przesłano oświadczenie z 10 sierpnia 2021 r.¹¹ Sekretarza Gminy, że dokumentem poświadczającym wkład własny Gminy na realizację Budowy ulicy Polnej była uchwała nr XXXVII/332/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 17 czerwca 2021 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica wraz z załącznikami, a zadanie inwestycyjne zostało ujęte w załączniku nr 2 Wykazu przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kobylnica na lata 2021-2032 (poz. 13)¹², ponieważ Budowa ulicy Polnej była częścią zadania wieloletniego realizowanego przez Gminę. Z tego też względu nie została ujęta w załączniki nr 4 do przedmiotowej uchwały Zadania inwestycyjne do realizacji w roku budżetowym 2021. Zgodnie z załącznikiem nr 2 do wniosku inwestycja miała być realizowana w okresie od września 2021 r. do lutego 2022 r. Po korekcie danych we wniosku z 8 lipca 2021 r. planowana realizacja zadania inwestycyjnego oraz jego płatność miały nastąpić do końca 2021 r.

Wójt wyjaśnił, że we wniosku o dofinansowanie Budowy układu drogowego omyłkowo

⁷ E-mail z 17 czerwca 2020 r. z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

⁸ Korespondencja z 6-7 lipca 2021 r.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1983.

¹⁰ Korespondencja z 19 lipca 2021 r.

¹¹ Znak: GIF-IS.041.2.3.2021.

¹² Uchwała Rady Gminy Kobylnica nr XXXVI/313/2021.

wpisano działkę nr 17/71, obręb Kobylnica. Wynikało to z faktu, iż pierwotna koncepcja zakładała, że zjazd drogi gminnej – ul. Modrzewiowej na drogą krajową - ul. Główną w miejscowości Łosino obejmował wskazaną działkę. W trakcie uzgodnień z Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad przedmiotowy zjazd został przeprojektowany, w wyniku czego ww. działka nie była objęta realizacją tej inwestycji. W związku z powyższym na działce nr 17/71, obręb Kobylnica nie były prowadzone roboty budowlane, co również wynika z inwentaryzacji geodezyjnej powykonawczej.

Wnioski (po ich uzupełnieniu) stanowiły podstawę zawarcia umów dotacji z Wojewodą.

Wnioski zostały podpisane przez uprawnioną osobę, tj. Wójta lub osobę upoważnioną, a ponadto przez Skarbnika Gminy.

(akta kontroli str. 12-17, 169-317, 318-365, 644-656, 1055-1098, 1707-1711)

2. Gmina zawarła z Wojewodą trzy umowy w sprawie udzielenia dotacji celowych w ramach Programu w łącznej wysokości 3697,0 tys. zł, z tego:

- 1) w dniu 21 czerwca 2020 r.¹³ na Rozbudowę Szkoły w Kończewie (dotacja w kwocie 700,0 tys. zł),
- 2) w dniu 23 sierpnia 2021 r.¹⁴ na Budowę ulicy Polnej (dotacja w wysokości 893,7 tys. zł),
- 3) w dniu 23 lutego 2023 r.¹⁵ na Budowę układu drogowego (dotacja w kwocie 2103,3 tys. zł).

Przed podpisaniem umów na Rozbudowę Szkoły w Kończewie¹⁶, Budowę ulicy Polnej¹⁷ i Budowę układu drogowego¹⁸ Gmina przekazała Wojewodzie kopie aktualnej WPF. Przekazano również dwie uchwały budżetowe Rady Gminy obowiązujące w roku realizacji zadania, tj. Budowy ulicy Polnej¹⁹ w 2021 r. oraz Budowy układu drogowego²⁰ w 2023 r. Budowa ulicy Polnej oraz Budowa układu drogowego etap I stanowiły zadania zaplanowane i zrealizowane w okresie jednego roku budżetowego²¹.

Przed podpisaniem umów dotacji na dofinansowanie:

- Budowy układu drogowego – etap I, jako zadania jednorocznego²², dostarczono Wojewodzie kopię uchwały budżetowej Gminy, której treść potwierdzała zabezpieczenia wkładu własnego dla ww. zadania. Zadanie zostało wyszczególnione w załączniku nr 15 wydatki majątkowe – wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych (dział 600, rozdział 60016, § 6050) do realizacji w roku budżetowym 2023 do uchwały nr LVIII/523/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia

¹³ nr 8/PZS/2020.

¹⁴ nr 27/PZS/2021.

¹⁵ nr 48/PZS/2023.

¹⁶ Uchwała nr XXII/196/2020 Rady Gminy Kobylnica z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica oraz oświadczenie z 19 czerwca 2020 r. znak GIF-II.7013.10.1.2020 z potwierdzeniem Skarbnik Gminy, że środki na wkład własny zadania są zabezpieczone w postaci rezerwy w WPF Gminy na lata 2020-2035 jako wolne środki na dwóch innych zadaniach i zostaną przesunięte na najbliższej sesji na realizację zadania „Rozbudowa Szkoły w Kończewie na potrzeby pomieszczeń dydaktycznych” celem zabezpieczenia wkładu własnego. Zadanie zostało ujęte w załączniku inwestycyjnym do realizacji w roku budżetowym 2021 do uchwały nr XXX/256/2020 Rady Gminy Kobylnica z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021.

¹⁷ Uchwała nr XXXVII/331/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 17 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica.

¹⁸ Uchwała nr LV/497/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 27 października 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica, a następnie uchwała nr LX/532/2023 Rady Gminy Kobylnica z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica.

¹⁹ Uchwała nr XXXVII/332/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 17 czerwca 2021 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2021 rok.

²⁰ Uchwała nr LX/533/2023 Rady Gminy Kobylnica z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2023 rok.

²¹ Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Kończewie: rozpoczęcie – październik 2020 r., zakończenie – czerwiec 2021 r, Budowa ulicy Polnej: rozpoczęcie – III kw. 2021 r., zakończenie – IV kw. 2021 r., Budowa układu drogowego – etap I: rozpoczęcie – I kw. 2023, zakończenie – IV kw. 2023 r.

²² Zaplanowanego do realizacji w 2023 r.: rozpoczęcie – I kw. 2023, zakończenie – IV kw. 2023 r.

22 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2023²³,

- Budowy ulicy Polnej, jako zadania jednorocznego²⁴, dostarczono Wojewodzie kopię uchwały budżetowej Gminy, której treść nie potwierdzała zabezpieczenia wkładu własnego dla tego zadania, gdyż nie zostało ono wyszczególnione w załączniku nr 14 „Zadania inwestycyjne do realizacji w roku budżetowym 2021” do uchwały nr XXX/256/2020 Rady Gminy Kobylnica z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021²⁵ (dalej: „uchwała budżetowa na rok 2021”), a Wójt nie przedłożył Radzie Gminy projektu zmiany uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na rok 2021, który uwzględniałby wydatki na realizację ww. zadania, jako inwestycji jednorocznej, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 318-340, 353-371, 572-640, 1135-1148, 1045-1054, 1101- 1376-1379, 1882-2004)

Umowy z Wojewodą na dofinansowanie zadań realizowanych w ramach Programu były zmieniane:

- umowa z 21 czerwca 2020 r. na dofinansowanie Rozbudowy Szkoły w Kończewie: aneksem nr 1 z 2 kwietnia 2021 r. (na wniosek Wójta)²⁶, aneksem nr 2 z 16 lipca 2021 r.²⁷ (w związku ze zmianą przepisów ustawy o finansach publicznych²⁸ – art. 35a ust. 1 i wydanym rozporządzeniem wykonawczym²⁹) oraz aneksem nr 3 z 28 września 2021 r. (na wniosek Wójta)³⁰ z powodu opóźnień wykonawcy robót budowlanych,
- umowa z 23 lutego 2023 r. na dofinansowanie Budowy układu drogowego: aneksem nr 1 z 19 lipca 2023 r. (na wniosek Wójta)³¹ oraz aneksem nr 2 z 22 września 2023 r. (na wniosek Wójta)³²,

a ponadto Wójt, na podstawie § 2 ust. 6 i 7 umowy z 23 sierpnia 2021 r. na dofinansowanie Budowy ulicy Polnej³³, dokonał aktualizacji załączników do ww. umowy, tj. harmonogramu realizacji zadania i zapotrzebowania na środki oraz programu inwestycji, o czym poinformował Wojewodę.

(akta kontroli str. 542-547, 644-656, 759-839, 893-903, 933-944, 969-982, 1003-1015, 1249-1264, 1329-1354)

3. Kwota ogółem wydatków Gminy na realizację zadań w ramach Programu wyniosła 4817,2 tys. zł³⁴, z tego: w 2019 r. – 24,6 tys. zł³⁵ (7,33% planowanych wydatków)

²³ W brzmieniu nadanym uchwałą nr LX/533/2023 z dnia 26 stycznia 2023 r.

²⁴ Zaplanowanego do realizacji w 2021 r.

²⁵ Zmienionej uchwałami: nr XXXIII/272/2021 z 4 lutego 2021 r., nr XXXIV/287/2021 z 18 marca 2021 r., nr XXXV/303/2021 z 15 kwietnia 2021 r., nr XXXVI/314/2021 z 27 maja 2021 r., nr XXXVII/332/2021 z 17 czerwca 2021 r., nr XXXVIII/342/2021 z 2 września 2021 r., nr XXXIX/354/2021 z 23 września 2021 r., nr XL/361/2021 z 28 października 2021 r. i nr XLII/381/2021 z 10 grudnia 2021 r.

²⁶ W zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego – w związku ze zmianą terminów realizacji inwestycji z ujęcia miesięcznego na kwartalny oraz programu inwestycji.

²⁷ W zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego oraz obowiązków informacyjnych dot. inwestycji.

²⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

²⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych (Dz. U. poz. 953, ze zm.).

³⁰ W zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego – przesunięcie terminu płatności wkładu z budżetu państwa na IV kwartał 2021 r.

³¹ W zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego – zmiana spowodowana była niewykorzystaniem środków w II kwartale 2023 r. z uwagi na mniejszy niż zakładany zakres prac przedstawiony przez wykonawcę robót budowlanych oraz koniecznością dostosowania załącznika nr 1 do harmonogramu rzeczowo – finansowego w zakresie robót budowlanych.

³² W zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego – w związku z aktualizacją harmonogramu rzeczowo – finansowego do umowy o roboty budowlane.

³³ W związku z oszczędnościami po przetargu.

³⁴ Budowa ulicy Polnej – 1059,7 tys. zł, Rozbudowa Szkoły w Kończewie – 1347,5 tys. zł, Budowa układu drogowego – 2409,9 tys. zł.

³⁵ Wydatek poniesiony przed zawarciem umowy o dotację - koszt sporządzenia dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla budowy ul. Polnej. Inwestycja rozpoczęła się w roku 2020.

Nie przedstawiony do rozliczenia w ramach dotacji.

w 2020 r. – 37,4 tys. zł (45,6%), w 2021 r. – 2330,3 tys. zł (91,45%), w 2022 r. – 15,0 tys. zł (93,94%), a w 2023 r. – 2409,9 tys. zł (91,65%).

Na Rozbudowę Szkoły w Kończewie wydano 1347,5 tys. zł, z tego: w 2020 r. 36,0 tys. zł (środki własne), w 2021 r. 1311,5 tys. zł (środki dotacji celowej – 654,9 tys. zł, środki własne Gminy – 656,6 tys. zł).

Na Budowę ulicy Polnej wydano 1059,7 tys. zł, z tego ze środków własnych Gminy w 2019 r. 24,6 tys. zł, 2020 r. 1,4 tys. zł, w 2021 r. 1018,8 tys. zł (środki dotacji celowej – 808,8 tys. zł i środki własne Gminy – 210,0 tys. zł), natomiast w 2022 r. 15,0 tys. zł ze środków własnych Gminy³⁶.

Na Budowę układu drogowego wydano w 2023 r. 2409,9 tys. zł, z tego ze środków dotacji celowej – 1923,3 tys. zł i środków własnych Gminy – 486,6 tys. zł.

Łączna kwota uzyskanych dotacji wyniosła 3387,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 2132)

Analizując wydatki na zadania w ramach Programu ustalono m.in., że:

- Wójt zaciągnął zobowiązania przy kontrasygnacie Skarbnik Gminy, na m.in. kwotę 1013,9 tys. zł; podpisując 22 września 2021 r. umowę³⁷ z wykonawcą na Budowę ulicy Polnej (998,9 tys. zł), a następnie aneks do ww. umowy z 3 grudnia 2021 r., (15,0 tys. zł), z przekroczeniem upoważnienia Rady Gminy do zaciągania zobowiązań,
- Wójt zatwierdził do wypłaty wydatki na m.in. kwotę 1047,4 tys. zł; z tytułu wynagrodzenia wykonawcy za roboty dodatkowe na Budowę ulicy Polnej (998,9 tys. zł) oraz zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawcy robót budowlanych inwestycji Rozbudowa Szkoły w Kończewie (48,5 tys. zł.),
- Skarbnik Gminy nienależycie dokonała wstępnej kontroli operacji gospodarczych na kwotę 1013,9 tys. zł dotyczących Budowy ulicy Polnej;
- Sekretarz zaakceptował i zatwierdził wydatki na m.in. kwotę 63,5 tys. zł, tytułem wynagrodzenia wykonawcy za roboty dodatkowe na Budowę ulicy Polnej (15,0 tys. zł) oraz zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawcy robót budowlanych inwestycji Rozbudowa Szkoły w Kończewie (48,5 tys. zł.),

co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 471-499, 856-893, 1037, 1472-1485, 2135-2288, 2416-2420)

W Urzędzie nie była prowadzona wyodrębniona ewidencja księgowa środków otrzymanych na finansowanie trzech zadań w ramach Programu (dochodów Gminy z tytułu dotacji z budżetu państwa) oraz wydatków dokonywanych z tych środków na realizację tych zadań, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. W czasie kontroli NIK wyodrębniono ewidencję wydatków na Budowę układu drogowego (pierwszy wydatek zrealizowano 29 czerwca 2023 r.).

(akta kontroli str. 161, 1170, 1242-1248, 1545-1581)

W latach 2021-2023 Gmina złożyła Wojewodzie 12 wniosków o przekazanie środków dotacji z budżetu państwa na łączną kwotę 3410,9 tys. zł, z tego:

- w 2021 r. sześć wniosków dotyczących Rozbudowy Szkoły Podstawowej³⁸ (678,8 tys. zł),
- w 2022 r. jeden wniosek dotyczący Budowy ulicy Polnej³⁹ (808,8 tys. zł),

³⁶ Aneks nr 1 z 3 grudnia 2021 r. do umowy nr GIF-ID.272.RB-11.15.2021 z 22 września 2021 r., w związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych - poszerzenie zjazdów i wykonanie dodatkowego oznakowania.

³⁷ Umowa nr GIF-ID.272.RB-11.15.2021.

³⁸ Pismami: z 11 marca 2021 r. na 54,9 tys. zł, z 25 maja 2021 r. na 128,4 tys. zł, z 7 lipca 2021 r. na 62,7 tys. zł, z 15 lipca 2021 r. na 2,2 tys. zł, z 11 sierpnia 2021 r. na 139,0 tys. zł (przed korektą 139,0 tys. zł, korekta z 16 sierpnia 2021 r. na 137,8 tys. zł), z 20 grudnia 2021 r. na 292,8 tys. zł.

³⁹ Pismo z 20 grudnia 2021 r. na 808,8 tys. zł.

– w 2023 r. pięć wniosków dotyczących Budowy układu drogowego⁴⁰ (1923,3 tys. zł).

Do wszystkich wniosków dołączono kopie opisanych i potwierdzonych za zgodność z oryginałem faktur wystawionych przez wykonawców, zgodnie z § 3 ust. 2 umów dotacji. Dane w 11 wnioskach były prawidłowe, gdyż zgodnie ze stanem faktycznym podane w nich wyliczenia wartości dotacji, ustalone były według udziału procentowego dla poszczególnych zadań i odpowiadały udziałowi procentowemu całych zadań.

W przypadku wniosku z 20 grudnia 2021 r. o przekazanie środków dotacji na wydatki w kwocie 292,8 tys. zł na roboty budowlane w ramach Rozbudowy Szkoły w Kończewie oraz nadzór inwestorski nad tymi robotami, pomimo oświadczenia wykonawcy Rozbudowy Szkoły w Kończewie złożonego w protokole konieczności z 15 grudnia 2021 r., że wyraża on zgodę na potrącenie kar umownych (z tytułu niedotrzymania terminu zakończenia robót budowlanych oraz terminu dostarczenia zaktualizowanych dokumentów gwarancyjnych) z zabezpieczenia Gwarancji Dobrego Wykonania Umowy, Wójt wnioskował o kwotę dotacji w pełnej wysokości wynikającej z faktury wykonawcy robót z 17 grudnia 2021 r. na kwotę 569,3 tys. zł⁴¹.

We wniosku do Wojewody wskazano pełną kwotę VI transzy dotacji (292,8 tys. zł), nie odliczając od niej 50% kwoty kary umownej (24,0 tys. zł) przewidzianej przez Gminę do nałożenia na wykonawcę ww. zadania.

Zawarta z Wojewodą umowa dotacji zawierała zastrzeżenie, że wszelkie odszkodowania, kary i upusty uzyskane przez Gminę od wykonawców zadania pomniejszają wartość dotacji proporcjonalnie do zaangażowania budżetu państwa w zadaniu.

Wójt wyjaśnił m.in., że we wniosku o przekazanie dotacji na roboty budowlane w wysokości 292,8 tys. zł, wnioskował o środki niezbędne na realizację zobowiązania wynikającego z odbioru robót budowlanych oraz dokonania płatności za należne wykonawcy wynagrodzenie (faktura nr 3/12/2021 z 17 grudnia 2021 r., która wpłynęła do Urzędu 20 grudnia 2021). Kary naliczono 22 grudnia 2021 r. notą księgową nr 81/2021 i ze względu na obowiązujące przepisy w okresie realizacji inwestycji, na podstawie art. 15r¹ ustawy z dnia 2 marca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi⁴², Gmina utraciła możliwość potrącania kar umownych z wynagrodzenia wykonawcy lub z zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Kwota kary umownej została uregulowana przez wykonawcę w dniu 30 grudnia 2021 r. W tym samym dniu została zrealizowana płatność z faktury nr 3/12/2021 z 17 grudnia 2021 r. Następie 13 stycznia 2022 r. dokonano zwrotu pobranej dotacji w nadmiernej wysokości, zgodnie z art. 169 ust. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 548-564, 632-640, 663-690, 848-883, 893-903, 911-932, 936-1002, 1016-1037, 1041, 1240-1248, 1270-1328, 1356-1372, 1499-1508, 2388-2395)

Przy Budowie ulicy Polnej oraz Budowie układu drogowego wystąpiły roboty dodatkowe i zamienne sfinansowane w całości ze środków Gminy (ogółem

⁴⁰ Pismami: z 22 czerwca 2023 r. na 138,4 tys. zł, z 18 lipca 2023 r. 811,3 tys. zł, z 18 lipca 2023 r. na 238,4 tys. zł, z 8 września 2023 r. na 321,5 tys. zł, z 15 listopada 2023 r. na 413,8 tys. zł.

⁴¹ Protokół konieczności nr 1/2021 dot. robót zaniechanych i dodatkowych zgodnie z protokołem konieczności nr Spisany na okoliczność wykonania robót budowlanych dodatkowych/zamiennych/zaniechanych/uzupełniających do zamówienia podstawowego. Umowa zmieniona aneksem nr 2 z 15 grudnia 2021 r., w którym strony ustaliły, że obowiązującą formą wynagrodzenia Wykonawcy było wynagrodzenie brutto w kwocie 1337,0 tys. zł.

⁴² Dz. U. z 2024 r. poz. 340. Art. 15r¹ ust 1 w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego w związku COVID-19, i przez 90 dni od dnia odwołania stanu, który obowiązywał jako ostatni, zamawiający nie może potrącić kary umownej zastrzeżonej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 15r ust 1, z wynagrodzenia wykonawcy lub innych jego wierzytelności, a także nie może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania tej umowy, o ile takie, w związku z którym zastrzeżono tę karę, nastąpiło w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

60 tys. zł⁴³).

(akta kontroli str. 1367, 1477-1483)

Otrzymane środki dotacji na realizację trzech zadań były wydatkowane zgodnie z umowami zawartymi z Wojewodą, a także Programem.

W szczególności ustalono, że:

- środki otrzymane w ramach dofinansowania były niezbędne do realizacji przedmiotowych zadań i zostały poniesione po podpisaniu umów dotacji,
- otrzymane środki Gmina wydatkowała do końca – odpowiednio – 2021 r. i 2023 r., zgodnie z umowami,
- otrzymane środki z dotacji nie zostały przeznaczone na refundację wydatków,
- wydatki ze środków dotacji, które poniesiono również na podatek VAT określony w fakturach wykonawców, były kwalifikowalne, gdyż Gmina nie miała możliwości jego odliczenia, a powstała infrastruktura nie była wykorzystywana do sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT.

(akta kontroli str.1471-1479, 1499-1509, 1522-1525)

W celu realizacji trzech zadań w ramach Programu Wójt udzielił zamówień publicznych na:

- 1) Rozbudowę Szkoły w Kończewie: w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁴⁴ (dalej: „pzp z 2004 r.”),
- 2) Budowę ulicy Polnej: w trybie podstawowym na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych⁴⁵ (dalej: „pzp z 2019 r.”),
- 3) Budowę układu drogowego: w trybie podstawowym na podstawie pzp z 2019 r.

Postępowania o udzielenie zamówień na wykonanie dwóch zadań (Rozbudowa Szkoły w Kończewie i Budowa ulicy Polnej) przeprowadziło Centrum⁴⁶ będące jednostką organizacyjną Gminy. Przeprowadzenie ww. postępowań Wójt zlecił Centrum zarządzeniami: nr 170/2020 z 6 lipca 2020 r. i nr 232/2021 z 12 sierpnia 2021 r. (z wyłączeniem podpisania umów z wykonawcami). Zamawiający mógł powierzyć przygotowanie lub przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia własnej jednostce organizacyjnej, zgodnie z przepisami:

- art. 15 ust. 2, 3 i 4 pkt 3 pzp z 2004 r.,
- art. 37 ust. 2-4 pzp z 2019 r.

Centrum, w ramach swojej działalności miało za zadanie zapewnienie sprawnej obsługi jednostkom obsługiwanym w zakresie wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej, jak również realizowanie powierzonych zadań własnych Gminy i innych zadań określonych w Statucie⁴⁷. Zgodnie z § 7 ust. 2 Statutu Centrum prowadziło obsługę sześciu jednostek, w tym pięciu szkół podstawowych oraz obok ww. działalności, realizowało zadania własne gminy, które m.in. obejmowały administrowanie obiektami i budynkami komunalnymi, z wyłączeniem budynków mieszkalnych i dróg, z zastrzeżeniem bieżącego utrzymania dróg gminnych i dróg wewnętrznych stanowiących własność Gminy oraz zarządzanych przez Wójta Gminy.

Wójt wyjaśnił m.in., że przepis art. 37 ust. 2 pzp z 2019 r. stanowił upoważnienie zamawiającego do powierzenia przygotowania lub przeprowadzenia postępowania własnej jednostce organizacyjnej lub osobie trzeciej. Skorzystanie z tego uprawnienia nie powodowało utraty statusu zamawiającego. Przepisy nie określają szczegółowego zakresu czynności możliwych do powierzenia własnej jednostce, ani

⁴³ Budowa ulicy Polnej – 15,0 tys. zł, Budowa układu drogowego – 45,0 tys. zł.

⁴⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. – obowiązywała do 31 grudnia 2020 r.

⁴⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm. – obowiązująca od 1 stycznia 2021 r.

⁴⁶ Centrum utworzono na podstawie uchwały nr XLII/356/2017 Rady Gminy Kobylnica z dnia 22 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIX/248/2016 Rady Gminy Kobylnica z dnia 2 sierpnia 2016 r. w sprawie likwidacji Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjno-Gospodarczego Szkół w Kobylnicy i utworzenia Centrum Usług Wspólnych w Kobylnicy oraz nadania mu statutu (dalej: „uchwała ws. utworzenia Centrum”).

⁴⁷ § 7 ust. 1 Statutu stanowiącego załącznik do ww. uchwały.

też w jaki sposób powinno nastąpić powierzenie wykonywania określonych czynności. Zamawiający powierza przygotowanie lub przeprowadzenie postępowania w ramach pomocniczych działań zakupowych. Od autonomicznej decyzji kierownika zamawiającego zależy, czy wszystkie czynności wykona własnymi zasobami, czy też powierzy wszystkie lub tylko niektóre z nich innym osobom lub podmiotom, niepowiązanym organizacyjnie z zamawiającym w ramach pomocniczych działań zakupowych. Jednostkami organizacyjnymi zamawiającego są podmioty powołane przez zamawiającego w celu realizacji jego zadań, pod względem strukturalnym stanowiące część danego zamawiającego. Powierzenie pomocniczych działań zakupowych takim jednostkom następuje z reguły aktem prawa wewnętrznego i nie ma charakteru odpłatnego. Uprawnienie zamawiającego, nadane art. 15 ust. 2 pzp z 2004 r. jak i art. 37 ust. 2-4 pzp z 2019 r. wynika niezależnie od wewnętrznych aktów prawnych zamawiających, w tym statutów jednostek. Statut Centrum, jest określany uchwałą Rady Gminy, która nie jest kierownikiem zamawiającego w rozumieniu pzp z 2004 r. i 2019 r. Tym samym brak było podstaw, aby rada gminy w oparciu o art. 15 ust. 2 ustawy pzp z 2004 r. lub 37 ust. 2 ustawy pzp z 2019 r. była upoważniona do powierzenia przygotowania lub przeprowadzenia postępowania własnej jednostce organizacyjnej. Działania zamawiającego wynikały z faktu, iż Gmina w okresie, w którym wszczynana była procedura dotycząca przeprowadzenia obu wskazanych postępowań, nie dysponowała osobą na stanowisku ds. zamówień publicznych. Chcąc uniknąć sytuacji, w której publiczne środki z dofinansowania, byłyby wydatkowane niezgodnie z ustawą o finansach publicznych, jak i przepisami o zamówieniach publicznych oraz innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa, kierownik zamawiającego podjął decyzję o powierzeniu przygotowania i przeprowadzenia postępowań własnej jednostce organizacyjnej, która zatrudniała w tym czasie kadrę wykwalifikowaną w zakresie zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 1384-1462, 1465-1468, 2388-2392)

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na Budowę układu drogowego przeprowadził natomiast Urząd. Zastosowano prawidłowy tryb udzielenia tego zamówienia – podstawowy, określony w pzp z 2019 r. Wartość zamówienia została oszacowana w sposób prawidłowy, z należytą starannością przy zastosowaniu kosztorysu inwestorskiego.

W wyniku badania ww. postępowania ustalono, że przeprowadzono je zgodnie z zasadami określonymi w pzp z 2019 r., w szczególności:

- powołano komisję przetargową⁴⁸, zgodnie z art. 53 ust. 2 i 3 ww. ustawy,
- opracowano specyfikację warunków zamówienia, dalej: „SWZ”, która zawierała elementy określone w art. 281 ust. 1 i 2,
- publikacja ogłoszenia o zamówieniu odbyła się zgodnie z art. 269 ust. 1, tj. w BZP,
- wyznaczony termin składania ofert był nie krótszy niż określony w art. 283, a oferty uznane za ważne złożono przed upływem tego terminu,
- otwarcie ofert nastąpiło w dniu upływu terminów ich składania, zgodnie z art. 222 ust. 1 w zw. z art. 266,
- wyboru oferty dokonano na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w SWZ (art. 239 ust. 1 i 2 w zw. z art. 266), tj. w oparciu o cenę oraz okres rękojmi,
- zawiadomiono wszystkich wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty, zgodnie z art. 253 ust. 1 i 2 w zw. z art. 266,
- z wybranym wykonawcą zawarto pisemną umowę, z zachowaniem terminów wskazanych w art. 308 ust. 2,
- osoby wykonujące czynności w postępowaniu (członkowie komisji przetargowej i Wójt Gminy) złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4,
- nie dokonano podziału zamówienia na części,

⁴⁸ Zarządzenie nr 5/2023 Wójta Gminy z 5 stycznia 2023 r.

- dokonano odrzucenia jednej spośród dwóch ofert, tj. wadium do jednej z ofert wpłynęło po terminie,
- nie wystąpiła przesłana do unieważnienia postępowania, o których mowa w art. 255 pzp z 2019 r.
- nie wystąpiły w postępowaniu środków ochrony prawnej.

Po wyborze najkorzystniejszych ofert Wójt Gminy, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, podpisał w dniu 24 lutego 2023 r. umowę z firmą Krężel Sp. z o.o. z siedzibą w Kobylnicy na Budowę układu drogowego za kwotę 2330,8 tys. zł brutto.
(akta kontroli str. 1384-1462)

Ogłoszenie o wykonaniu umowy na roboty budowlane zostało opublikowane z naruszeniem 30-dniowego terminu określonego w art. 448 pzp z 2019 r.⁴⁹, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
(akta kontroli str. 1384-1462, 1465-1468)

Gmina zwróciła wykonawcy robót budowlanych dotyczących Rozbudowy Szkoły w Kończewie 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. kwotę 48,5 tys. zł, z naruszeniem 30-dniowego terminu wynikającego z § 14 ust. 7 umowy nr GIF-II.272.RB-3.8.2020 z 8 września 2020 r., co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.
(akta kontroli str. 663-690, 2410-2420)

Udział dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji dwóch zadań (Budowa ulicy Polnej i Budowa układu drogowego) wynosił nie więcej niż 80%, a w przypadku Rozbudowy Szkoły w Kończewie (jako zadania inwestycyjnego w oświacie) nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych w całym okresie realizacji inwestycji oraz w każdym roku budżetowym, zgodnie z § 2 ust. 2 umów dotacji zawartych z Wojewodą oraz postanowieniami rozdz. 10.4 Programu, tj.:

- 1) na dofinansowanie w 2021 r. Rozbudowy Szkoły w Kończewie wydano ze środków dotacji 654,9 tys. zł⁵⁰, co stanowiło 48,6% całkowitych kosztów inwestycji (1347,5 tys. zł),
- 2) na dofinansowanie Budowy ulicy Polnej wydano w 2021 r. kwotę 808,8 tys. zł, co stanowiło 79,3% kosztów inwestycji poniesionych w tym roku (1018,8 tys. zł),
- 3) na dofinansowanie Przebudowy układu drogowego wydano w 2023 r. kwotę 1923,3 tys. zł, co stanowiło 79,8% kosztów inwestycji poniesionych w tym roku (2409,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 1471, 1498-1509, 1521-1525, 2131)

Zadania zrealizowano zgodnie z umowami dotacji, przy czym, w przypadku dwóch inwestycji wystąpiły roboty dodatkowe (Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Kończewie i Budowa ul. Polnej). Zadania realizowano zgodnie ze zaktualizowanymi harmonogramami rzeczowo-finansowymi, których zmiany były zaakceptowane przez Wojewodę.

Koszty robót dodatkowych⁵¹ poniosła Gmina, co było zgodne z § 2 ust. 2 umów dotacji.

(akta kontroli str. 318-605, 632-659, 825-982, 936-1015, 1055-1169, 1249-1264, 1329-1345)

W wyniku wykonania trzech zrealizowanych zadań osiągnięto założone efekty określone we wnioskach o dofinansowanie, tj.:

⁴⁹ Zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2 pzp z 2019 r..

⁵⁰ Naliczono kary umowne w wysokości 47988,90 zł. Zgodnie z § 2 ust. 2 umowy Nr 8/PZS/2020 z 21 czerwca 2020 r. Wszelkie odszkodowania i kary uzyskane przez Gminę od wykonawców zadań pomniejszają wartość dotacji proporcjonalnie do zaangażowania budżetu państwa w zadaniu Wpływ kary na rachunek Urzędu 30 grudnia 2021 r.

⁵¹ Budowa ulicy Polnej – koszty poszerzenia jezdni i dodatkowego oznakowania, Budowa układu drogowego – wykonanie dodatkowych jezdni, nasypu oraz przełożenia kostki, poniosła Gmina ze środków własnych.

- 1) budynek szkoły w Kończewie został rozbudowany o część dwukondygnacyjną, wybudowano: wiatrołap stanowiący komunikację i połączenie części dobudowanej z istniejącym budynkiem szkoły na parterze budynku, korytarz z wydzieloną częścią szatniową na parterze dobudowanego budynku, salę przedszkolną na parterze dobudowanej części, łazienkę koedukacyjną dla dzieci przedszkolnych dostępną z sali przedszkolnej na parterze dobudowanej części, wiatrołap na parterze dobudowanej części – komunikacja do sali przedszkolnej, łazienkę dla osób niepełnosprawnych na parterze dobudowanej części wejście z sali przedszkolnej, na piętrze: korytarz (przedsionek) stanowiący komunikację między istniejącym budynkiem Szkoły Podstawowej a nowymi pomieszczeniami edukacyjnymi oraz pomieszczeniami sanitarnymi, salę lekcyjną, magazynek na pomoce naukowe, dostępny z sali lekcyjnej, węzeł sanitarny damski i męski oraz pomieszczenie techniczne do obsługi nowo wybudowanego budynku dostępne z zewnątrz,
- 2) wybudowana została jezdnia 0,37 km ulicy Polnej z kostki betonowej wraz z obustronnie przylegającymi do jezdni opaskami z kostki betonowej, z miejscami postojowymi – dwoma dla osób niepełnosprawnych oraz 13 miejscami ogólnodostępnymi, wybudowano odwodnienie drogi, zjazdu oraz wykonano oznakowanie,
- 3) w ramach Budowy układu drogowego wybudowana została droga Modrzewiowa z kostki wraz z jednostronnym chodnikiem i odwodnieniem – 0,428 km, przebudowano skrzyżowanie w rejonie zatoki przystankowej, przesunięto przejście dla pieszych i zatokę przystankową poza obszar skrzyżowania, wybudowana została droga Ku Słońcu z kostki wraz z obustronnie przylegającymi do jezdni opaskami w formie chodników, ograniczonym dostępem od strony drogi krajowej, początkowy odcinek drogi stanowi ciąg pieszcy z możliwością dojazdu do posesji, wykonano odwodnienie, wykonano zjazdu oraz oznakowanie.

(akta kontroli str. 577-581, 1376-1379, 1486-1489, 1510-1519, 1526-1529)

Nie udzielono Wojewodzie na bieżąco niektórych informacji określonych w § 4 ust. 1 umów dotacji, tj. informacji: o wszczęciu postępowania przetargowego na Budowę ulicy Polnej, a także o rozstrzygnięciu ww. postępowania i postępowania na Rozbudowę Szkoły w Kończewie oraz o terminie i warunkach zawartych umów z wykonawcami Rozbudowy Szkoły w Kończewie i Budowy ulicy Polnej, co opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Kopie wszystkich umów z wykonawcami zostały przekazane do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, przy czym dwie z nich przesłano po terminie określonym w umowach dotacji, co również opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 456-492, 657- 701, 1171-1237, 1707-1711, 2132-2133)

Gmina prawidłowo wypełniła obowiązki informacyjne wynikające z art. 35a ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 2 pkt 1 lit. a i pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2021 r. w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych⁵² dotyczące dofinansowania z budżetu państwa realizacji zadań, zgodnie z zasadami Programu oraz postanowieniami umów dotacji poprzez zamieszczenie tablic informacyjnych, które zawierały dane określone w § 5 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia i § 6 ust. 3 umowy oraz umieszczenie na stronie internetowej Gminy informacji o realizowanych inwestycjach⁵³, zgodnie z § 6 ust. 4 umowy.

(akta kontroli str. 1486-1497, 1510-1520, 1526-1538)

W okresie objętym kontrolą trwałość zrealizowanych w ramach Programu zadań była zachowana. Od momentu uregulowania końcowej płatności związanej

⁵² Dz. U. poz. 953, ze zm.

⁵³ <https://kobylnica.pl/rozbudowa-szkoly-podstawowej-konczewo.html>; <https://kobylnica.pl/737-budowa-drogi-gminnej-ul-polnej-w-kobylnicy.html>; <https://kobylnica.pl/872-budowa-ukladu-drogowego-drog-gminnych-ulic-ku-sloncu-i-modrzewiowej-w-losinie-wraz-z-budowa-infr.html>.

z finansowaniem zrealizowanych inwestycji, zadania nie zostały poddane znaczącej modyfikacji⁵⁴. Ponadto utrzymana została własność Gminy w stosunku do nieruchomości, na których zrealizowane zostały inwestycje.

(akta kontroli str. 169-317, 1486-1489, 1510-1519, 1526-1529)

4. Zgodnie z postanowieniami Programu oraz umów dotacji Wójt przekazywał Wojewodzie:

- a) informacje o postępie rzeczowo-finansowym w ramach zadania – do końca miesiąca następującego po danym półroczu,
- b) sprawozdania z wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa w danym roku – w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego za okres od początku realizacji zadania oraz za dany rok,
- c) rozliczenia inwestycji (zakończonych) – w terminie 60 dni od dnia, w którym była regulowana ostatnia płatność związana z finansowaniem zadania, sporządzane według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa⁵⁵. Rozliczenia inwestycji drogowych przekazano Wojewodzie w terminach 45 i 54 dni od realizacji ostatniej płatności, natomiast rozliczenie Rozbudowy Szkoły w Kończewie dokonano w terminie 22 dni od daty ostatniej płatności.

Wskazane dane w rozliczeniu z 21 stycznia 2022 r. dotyczącym Rozbudowy Szkoły w Kończewie dane były nierzetelne i wymagały złożenia korekty. Gmina bowiem wskazała wydatki na realizację zadania w łącznej wysokości 1358 tys. zł⁵⁶, zamiast w kwocie ogółem 1347,5 tys. zł, tj. o 10,5 tys. zł niższej. Wynikało to z nieuwzględnienia wyegzekwowanych 30 grudnia 2021 r. od wykonawcy zadania kar umownych oraz niewykorzystania w całości przyznanej dotacji⁵⁷.

Wójt, który podpisał ww. rozliczenie, wyjaśnił że do rozliczenia z 21 stycznia 2022 r. omyłkowo ujęto łączną kwotę wydatków poniesioną na realizację zadania. Ponadto wyjaśnił, że 7 marca 2022 r. sporządzono korektę, która uwzględniała kwotę kar umownych w rzeczywistym koszcie zakończenia inwestycji.

(akta kontroli 572-576, 582-586, 663-690, 844-847, 904-910, 945-975, 1016-1037, 1045-1054, 1265-1269, 1373-1383, 2373, 2388-2395, 2424-2425)

W poszczególnych informacjach, sprawozdaniach i rozliczeniach podano zgodny z wnioskami Gminy zakres realizacji rezultatów. Wojewoda nie żądał dodatkowych wyjaśnień do złożonych informacji o postępie rzeczowo-finansowym oraz rozliczeń. W przypadku Rozbudowy Szkoły w Kończewie wystąpiła konieczność zwrotu dotacji w części niewykorzystanej w kwocie 24,0 tys. zł w terminie do 15 stycznia 2022 r. w związku z naliczeniem przez Gminę wykonawcy kary umownej. Korektę rozliczenia przekazano 7 marca 2022 r.

(akta kontroli str. 572-579, 844-847, 904-910, 945-968, 983-935, 1042-1054, 1265-1269, 1376-1379)

5. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie była przeprowadzana przez Wojewodę kontrola realizacji badanych zadań. W tym zakresie nie zostały również przeprowadzane audyty i kontrole wewnętrzne.

⁵⁴ Istotna zmiana wpływająca na charakter zadania, jego cele, w szczególności nieosiągnięcie lub zaprzestanie utrzymywania wskaźników właściwych dla realizowanego zadania na deklarowanym poziomie.

⁵⁵ Dz. U. Nr 238 poz. 1579.

⁵⁶ Pozycja – wielkość rzeczywista, obliczona po zakończeniu inwestycji. Jako składowe kosztu ww. inwestycji pracownik wskazała: środki własne w kwocie 679 tys. zł. oraz dotację z budżetu państwa w wysokości 679,0 tys. zł.

⁵⁷ Z uwagi na niedotrzymanie terminu wykonania przedmiotu umowy oraz dostarczenia dokumentów gwarancyjnych w związku ze zmianą terminu wykonania umowy.

Ponadto do Urzędu nie wpłynęły skargi dotyczące zadań Gminy realizowanych w ramach Programu.

(akta kontroli str. 143-149)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wójt Gminy, po zawarciu 23 sierpnia 2021 r. umowy dotacji z Wojewodą na Budowę ulicy Polnej, przedkładając Radzie Gminy projekty zmian uchwały nr XXX/256/2020 z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021⁵⁸ nie uwzględnił wydatków w 2021 r. na Budowę ulicy Polnej, jako zadania jednorocznego⁵⁹. Pomimo zaplanowania wykonania i zakończenia realizacji tego zadania w 2021 r. (zgodnie z umową dotacji) inwestycja nie została wyszczególniona w załączniku „Zadania inwestycyjne do realizacji w roku budżetowym 2021”. Stanowiło to naruszenie art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa. Winna ona określać łączną kwotę planowanych wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego m.in. z wyodrębnieniem wydatków majątkowych (art. 212 ust. 1 pkt 2 tej ustawy). Powyższe zaniechanie skutkowało niedostarczeniem Wojewodzie, przed zawarciem 23 sierpnia 2021 r. umowy dotacji nr 27/PZS/2021, kopii uchwały budżetowej potwierdzającej zabezpieczenie wkładu własnego Gminy dla ww. zadania, co było wymagane rozdz. 10.4 Programu.

(akta kontroli str. 318-353, 358-371, 1701, 1819-1831, 1838-1860, 1882-1945)

Wójt Gminy, jako podmiot, któremu przysługiwało wyłączne prawo zgłaszania propozycji zmian w budżecie gminy; (art. 60 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁶⁰) w powyższej sprawie wyjaśnił m.in., że zgodnie z rozdz. 10.4 Programu, w dniu 13 sierpnia 2021 r. zostały przekazane Wojewodzie dokumenty niezbędne do podpisania umowy dotacji na Budowę ulicy Polnej, a zadanie inwestycyjne zostało ujęte w załączniku nr 2 Wykaz przedsięwzięć do WPF Gminy Kobylnica na lata 2021-2032⁶¹, ponieważ Budowa ulicy Polnej była częścią zadania wieloletniego realizowanego przez Gminę. Z tego względu nie została ujęta w załączniku do ww. uchwały budżetowej.

(akta kontroli str. 1707-1746)

NIK zauważyła, że Budowa ulicy Polnej stanowiła zadanie, które było planowane do wykonania w 2021 r. i zakończyło się w tym roku⁶², a następnie zostało przyjęte 31 grudnia 2021 r. do ewidencji księgowej Urzędu jako odrębny środek trwały. Powyższe fakty przesądzają, że ww. zadanie było zadaniem jednorocznym i jako takie winno zostać uwzględnione w załączniku 14 do uchwały budżetowej na rok 2021 – zadania inwestycyjne do realizacji w roku budżetowym 2021.

2. W Urzędzie nie prowadzono wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych na finansowanie zadań w ramach Programu (dochodów Gminy w kwocie 1923,3 tys. zł z tytułu dotacji z budżetu państwa) oraz wydatków dokonanych z tych środków w wysokości 1463,7 tys. zł na realizację dwóch zadań: Budowę ulicy Polnej⁶³ – ogółem 808,8 tys. zł i Rozbudowę Szkoły w Kończewie⁶⁴ – 654,9 tys. zł (w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych). Było to niezgodne

⁵⁸ Zmienionej uchwałami: nr XXXIII/272/2021 z 4 lutego 2021 r., nr XXXIV/287/2021 z 18 marca 2021 r., nr XXXV/303/2021 z 15 kwietnia 2021 r., nr XXXVI/314/2021 z 27 maja 2021 r., nr XXXVII/332/2021 z 17 czerwca 2021 r., nr XXXVIII/342/2021 z 2 września 2021 r., nr XXXIX/354/2021 z 23 września 2021 r., nr XL/361/2021 z 28 października 2021 r. i nr XLII/381/2021 z 10 grudnia 2021 r.

⁵⁹ Zaplanowanego do realizacji w 2021 r.

⁶⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.

⁶¹ Uchwała Rady Gminy Kobylnica nr XXXVI/313/2021.

⁶² Na zadanie wydano w 2021 r. 1018,8 tys. zł, w tym ze środków dotacji 808,8 tys. zł.

⁶³ Zadanie rozliczono na koncie 080-01-0255.

⁶⁴ Zadanie rozliczono na koncie 080 (w 2019 roku – konto: 080-00-0031; w latach 2020 - 2022 – konto: 080-01-0018).

z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz § 3 ust. 7 umów dotacji zawartych z Wojewodą.

Osobą odpowiedzialną za zapewnienie sprawnego funkcjonowania Referatu poprzez koordynowanie pracy podległych pracowników, w tym dokonywanie podziału zadań i uprawnień oraz odpowiedzialności była Kierownik Referatu Finansowego⁶⁵.

(akta kontroli str. 40-141, 161, 318-340, 353-371, 572-605, 1045-1054, 1376-1379)

Kierownik Referatu Finansowego wyjaśniła, że Referat Finansowy Urzędu nie otrzymał informacji ze stanowiska ds. pozyskiwania środków zewnętrznych i monitoringu planów rozwoju Gminy o konieczności prowadzenia wyodrębnionej księgowości na dochody i wydatki dotyczące zadań w ramach Programu. W zakresie Budowy układu drogowego Referat Finansowy otrzymał 1 marca 2023 r. informację ze stanowiska ds. pozyskiwania środków zewnętrznych i monitoringu planów rozwoju Gminy o konieczności prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków, którą zaprowadzono.

(akta kontroli str. 1545-1549)

NIK zauważyła, iż obowiązek prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków wynikał wprost z ww. przepisów prawa, zatem nie wymagało to otrzymania dodatkowej informacji z innej komórki organizacyjnej Urzędu.

W wyniku kontroli NIK w ewidencji księgowej wyodrębniono konto dochodów z tytułu dotacji otrzymywanej na finansowanie Budowy układu drogowego dokonując przeksięgowania na nie wszystkich otrzymanych środków w łącznej kwocie 1509,5 tys. zł oraz transzy dotacji otrzymanej 21 listopada 2023 r. w kwocie 413,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 376-420, 632-636, 1151-1169, 1545-1549)

3. Urząd zamieścił w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy⁶⁶ na Budowę układu drogowego po upływie 30 dni od wykonania umowy⁶⁷, co stanowiło naruszenie art. 448 pzp z 2019 r.⁶⁸. Opóźnienie wyniosło sześć dni. Przyczyną tego faktu było przekazanie pracownikowi na stanowisku ds. zamówień publicznych, który był odpowiedzialny za publikację ogłoszenia w BZP, przez podinspektora ds. inwestycji drogowych, raportu z realizacji umowy w dniu 30 listopada 2023 r., tj. po terminie określonym w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b Regulaminu pzp z 2019 r.⁶⁹.

(akta kontroli str. 1411, 1417-1420, 1423-1524)

Podinspektor ds. inwestycji drogowych, odpowiedzialny za realizację umowy z wykonawcą, wyjaśniła m.in., że podczas przeglądu wykonanych robót, w trakcie odbioru końcowego przedmiotu umowy, zamawiający stwierdził szereg usterek, warunkujących przyjęcie definitywnego stwierdzenia, że przedmiot umowy został wykonany należycie we wszystkich aspektach. Zamawiający wskazał termin ich usunięcia celem ostatecznego uznania o pełnym wykonaniu umowy. Zgodnie z § 9 ust. 9 umowy z wykonawcą w dniu 30 listopada 2023 r. został spisany protokół odbioru usterek, który potwierdził, że wykonawca w podanym terminie dokonał usunięcia wad oraz bezusterkowo wykonał roboty, co pozwoliło dopiero w tym dniu przyjąć za prawidłowe wykonanie zawartej umowy. Mając na uwadze powyższe, raport z realizacji umowy (według wzoru załącznika nr 6 do Regulaminu pzp), został sporządzony w tym samym dniu, w którym dokonano odbioru usterek i niezwłocznie przekazany na stanowisko ds. zamówień publicznych. Czynność tą wykonano

⁶⁵ Załącznik do zarządzenia nr 216/2020 Wójta Gminy z 16 września 2020 r. – § 14 pkt 1 i 7 w zw. z § 17 pkt 1 i § 18 pkt 28 Regulaminu organizacyjnego Urzędu.

⁶⁶ Umowa nr GIF-IO.272.RB.1.1.2023 z 24 lutego 2023 r., zmieniona aneksami: nr 1 z 31 maja 2023 r., nr 2 z 6 września 2023 r. i nr 3 z 23 października 2023 r.

⁶⁷ Którego potwierdzeniem było podpisanie protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy z dnia 26 października 2023 r.

⁶⁸ Zamawiający, w terminie 30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w BZP ogłoszenie o wykonaniu umowy, na zasadach określonych w dziale III rozdziale 2 pzp z 2019 r.

⁶⁹ Zarządzenie nr 101/2023 Wójta Gminy Kobylnica z dnia 18 kwietnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu zamówień publicznych o wartości równej lub przekraczającej kwotę 130 000 złotych.

z dochowaniem 15-dniowego terminu, wynikającego z ww. regulaminu. Należy wskazać, że Urząd Zamówień Publicznych przyjmuje następujące stanowisko: „Przez wykonanie umowy, o którym mowa w tym przepisie, należy co do zasady rozumieć wykonanie przez wykonawcę umówionego świadczenia głównego”, natomiast „początek biegu terminu, o którym mowa w art. 448 pzp z 2019 r., powinno się każdorazowo ustalać indywidualnie w odniesieniu do danego zamówienia”⁷⁰.

(akta kontroli str. 1465-1468)

NIK nie podziela powyższych wyjaśnień, ponieważ przez wykonanie umowy, o którym mowa w art. 448 pzp z 2019 r., należy rozumieć wykonanie przez wykonawcę umówionego świadczenia. Obowiązek zamieszczenia w BZP ogłoszenia o wykonaniu umowy, o którym mowa w art. 448 ustawy, aktualizuje się od dnia sporządzenia protokołu odbioru lub uznania całej umowy za wykonaną. Na potrzeby zrealizowania obowiązku przewidzianego w ww. przepisie umowę można uznać za wykonaną, gdy zrealizowany zostanie przedmiot świadczenia głównego. Zamawiający dokonał końcowego odbioru przedmiotu umowy protokołem odbioru końcowego przedmiotu umowy sporządzonym 26 października 2023 r. Zgłoszone w protokole uwagi nie stanowiły przedmiotu świadczenia głównego, a w ust. 1 pkt 7 protokołu odbioru wskazano wprost, że konieczność zabezpieczenia rowu w pasie drogowym drogi krajowej – ul. Głównej, przy skrzyżowaniu z drogą gminną, nie wpłynie na dokonanie odbioru końcowego.

4. Zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy⁷¹ w kwocie 48,5 tys. zł dokonano po upływie 30-dniowego terminu określonego w § 14 ust. 7 tej umowy. Opóźnienie wynosiło niemal 11 miesięcy. Zakończenie robót budowlanych nastąpiło 15 grudnia 2021 r.⁷², natomiast dopiero w dniu 1 grudnia 2022 r. Sekretarz zaakceptował wniosek o wypłatę, Wójt zatwierdził do wypłaty ww. kwotę 12 grudnia 2022 r., a zwrot 70% zabezpieczenia nastąpił 13 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 663-690, 1019, 2361, 2367, 2416-2420)

Z wyjaśnień Sekretarza wynika, że dokonał powyższej akceptacji w tym samym dniu, w którym pracownik merytoryczny przygotował i przedstawił do podpisu ww. wniosek. Zasadność tej czynności nie budziła wątpliwości, ponieważ dokument został wytworzony z opóźnieniem i konieczna była naprawa tej sytuacji.

Wójt wyjaśnił m.in., że zatwierdził wniosek o zwrot zabezpieczenia należytego wykonania ww. umowy w tym samym dniu, w którym dokument finansowy zakończył oficjalny obieg. Zasadność tej czynności nie budziła wątpliwości, gdyż dokument został wytworzony z opóźnieniem i konieczna była naprawa tej sytuacji.

Ponadto Wójt i Sekretarz wyjaśnili, że wykonawca nie wnosił wobec Gminy żadnych roszczeń z tytułu opóźnienia i nie wystąpiła przesłanka mogąca świadczyć o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Wskazali też, że prawdopodobną przyczyną opóźnienia były zmiany kadrowe w komórce odpowiedzialnej za przygotowanie, realizację i rozliczenie inwestycji. Osoba, która koordynowała postępy w tym projekcie, w sposób nagły zaprzestała świadczenia pracy. Stanowisko pozostawało wakujące aż do 20 stycznia 2022 r. w związku z brakiem ofert pracy, czyli również w dacie terminu zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Ten stan rzeczy spowodował prawdopodobnie brak wiedzy nowozatrudnionego pracownika o konieczności wykonania treści § 14 ust. 7 umowy z 8 września 2020 r. aż do dnia ponownej analizy akt sprawy i ostatecznym wywiązaniu się z zobowiązań względem wykonawcy.

(akta kontroli str. 663-690, 2410-2422)

⁷⁰ <https://www.gov.pl/web/uzp/pzp---pytania-i-odpowiedzi---ogloszenie-o-wykonaniu-umowy>

⁷¹ Kwota zabezpieczenia należytego wykonania umowy nr GIF-ID.272.RB-3.8.2020 z 8 września 2020 r. zawartej z firmą ECOZET sp. z o.o. z siedzibą w Kaliska Kościerskie wynosiła 69 279,28 zł.

⁷² Faktura VAT 3/12/2021 z 17 grudnia 2021 r.

5. Wójt Gminy, przy kontrasygnacie Skarbnik Gminy, podpisując 22 września 2021 r. umowę z wykonawcą Budowy ulicy Polnej⁷³ oraz 3 grudnia 2021 r. aneks do tej umowy⁷⁴, zaciągnął zobowiązania z przekroczeniem zakresu upoważnienia w łącznej kwocie 1013,9 tys. zł. Zgodnie z § 7 ust. 2 uchwały nr XXX/256/2020 Rady Gminy Kobylnica z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021 (ze zm.)⁷⁵, który stanowi, że upoważnia się Wójta Gminy Kobylnica do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zadań inwestycyjnych – jak w załączniku 14. W załączniku nr 14 do ww. uchwały „Zadania inwestycyjne do realizacji w roku budżetowym 2021” nie uwzględniono wydatków na Budowę ulicy Polnej. W przedmiotowym załączniku Rada Gminy upoważniła Wójta do zaciągania zobowiązań w dziale 600, rozdziale 60016, § 6050 do kwoty 314,5 tys. zł⁷⁶, dla wyszczególnionych w nim zadań jednorocznych innych niż ww. inwestycja. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 46 ust. 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi: jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków jednostki (art. 46 ust. 1), a kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.

(akta kontroli str. 366-371, 393-406, 462-493, 1882-2001, 2028-2130)

Z wyjaśnień Wójta wynikało, że zaciągnięcie powyższego zobowiązania było bezpośrednim rezultatem treści upoważnienia udzielonego Wójtowi przez Radę Gminy uchwałą nr XXX/255/2020 z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica. Zgodnie z § 3 ust. 1 ww. uchwały Rada Gminy upoważniła Wójta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć określonych w załączniku nr 2 do ww. uchwały, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. Przedmiot powyższej umowy z wykonawcą był związany z realizacją przedsięwzięcia pn. „Budowa ulic Krzywej, Polnej, Parkowej i Głowackiego w Kobylnicy wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, w tym „Budowa drogi gminnej - ul. Polnej w Kobylnicy” - zadanie dofinansowane w ramach Programu na rzecz zwiększenia szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024”, ujętego w załączniku nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej gminy Kobylnica na lata 2021-2032”. Uchwałą nr XXXVIII/341/2021 z dnia 2 września 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica Rada Gminy dla ww. przedsięwzięcia określiła limity: zobowiązań do kwoty 1593,7 tys. zł, wydatków w 2021 r. do kwoty 1293,7 tys. zł i w 2023 r. do kwoty 300,0 tys. zł. Czynność prawna polegająca na zaciągnięciu zobowiązania w kwocie 998,9 tys. zł mieściła się więc w limitach upoważnienia udzielonego Wójtowi przez Radę Gminy.

(akta kontroli str. 1707-1746)

NIK zauważył, że uchwała budżetowa i uchwała w sprawie WPF, pod względem normatywnym, to dwie odrębne uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego. WPF nie stanowi planu finansowego, natomiast uchwała budżetowa, zgodnie z art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, jest podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym.

⁷³ Umowa nr GIF-ID.272.RB-11.15.2021 z 22 września 2021 r. Kwota wynagrodzenia wykonawcy wynosiła 998.934,34 zł.

⁷⁴ Aneks nr 1 z dnia 3 grudnia 2021 r. do umowy nr GIF-ID.272.RB-11.15.2021 z 22 września 2021 r. zawartej w dniu 22 września 2021 r. zwanej w treści aneksu „umową”. Wynagrodzenie brutto za roboty dodatkowe w kwocie 15 029,84 zł., łącznie 1 013 964,18 zł brutto.

⁷⁵ Zgodnie z załącznikiem nr 14 (§ 7 ust. 1 uchwały nr XXX/256/2020 Rady Gminy Kobylnica z 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021 zmienionej uchwałami: nr XXXIII/272/2021 z 4 lutego 2021 r., nr XXXIV/287/2021 z 18 marca 2021 r., nr XXXV/303/2021 z 15 kwietnia 2021 r., nr XXXVI/314/2021 z 27 maja 2021 r., nr XXXVII/332/2021 z 17 czerwca 2021 r., nr XXXVIII/342/2021 z 2 września 2021 r., nr XXXIX/354/2021 z 23 września 2021 r., nr XL/361/2021 z 28 października 2021 r. i nr XLII/381/2021 z 10 grudnia 2021 r.).

⁷⁶ Porównaj przypis wyżej.

Ustalony w WPF limit zobowiązań wyznacza kwotowe granice zobowiązania zaciąganego przez organ wykonawczy w związku z realizacją przedsięwzięć wieloletnich⁷⁷, natomiast Budowa ulicy Polnej była zadaniem jednorocznym. Było to zadanie jednoetapowe, zaplanowane do realizacji w 2021 r. i wykonane w okresie od 22 września⁷⁸ do 9 grudnia 2021 r.⁷⁹, a powstały w wyniku realizacji inwestycji środki trwałe zostały ujęte w ewidencji środków trwałych 31 grudnia 2021 r.

6. W wyniku zatwierdzenia do wypłaty przez Wójta w dniu 27 grudnia 2021 r., wydatku majątkowego z tytułu wykonania robót budowlanych dotyczących Budowy ulicy Polnej w kwocie 998,9 tys. zł⁸⁰, poniesiono ten wydatek 28 grudnia 2021 r., pomimo iż na dzień jego dokonania, w załączniku nr 1 „Zadania inwestycyjne do realizacji w roku budżetowym 2021” do uchwały budżetowej na 2021 r.⁸¹, nie planowano takich wydatków⁸². Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

(akta kontroli str. 1472-1476, 1976-1987)

Wójt wyjaśnił m.in., że zatwierdził powyższy wydatek w oparciu o limit wydatków na 2021 r. w wysokości 1143,7 tys. zł dla przedsięwzięcia „Budowa ulic Krzywej, Polnej, Parkowej i Głowackiego w Kobylnicy wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, w tym „Budowa drogi gminnej - ul. Polnej w Kobylnicy” ujętego w uchwale nr XLI/372/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica (załącznik nr 2). Zadanie w zakresie Budowy ulicy Polnej posiadało pełne pokrycie w budżecie Gminy, bowiem zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie WPF podejmowana jest wcześniej niż uchwała budżetowa. Rada Gminy winna podjąć uchwałę w sprawie WPF, a w dalszej kolejności uchwałę budżetową. Uchwała w sprawie WPF (obejmująca m.in. poszczególne przedsięwzięcia) ma charakter pierwotny w stosunku do uchwały budżetowej, w tym znaczeniu, że ta druga uchwała winna posiadać treść zbieżną z uchwałą pierwotną.

Zdaniem NIK, WPF określa limity zobowiązań lat przyszłych dla danego zadania i nie stanowi podstawy prawnej realizacji wydatków w danym roku budżetowym. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest bowiem uchwała budżetowa, a ujęte w niej wydatki stanowią nieprzekraczalny limit. Realizacja wszystkich wydatków budżetowych w danym roku wymaga ich ujęcia w budżecie gminy na dany rok.

(akta kontroli str. 1707-1746)

7. W wyniku zatwierdzenia do wypłaty przez Sekretarza Gminy⁸³, w dniu 17 lutego 2022 r. wydatku majątkowego z tytułu wykonania robót budowlanych dotyczących Budowy ulicy Polnej, w kwocie 15,0 tys. zł⁸⁴, wydatek ten poniesiono 18 lutego 2022 r., pomimo iż na dzień jego dokonania w załączniku nr 6 „Wydatki majątkowe”

⁷⁷ W przypadku udzielenia organowi wykonawczemu gminy upoważnienia, o którym mowa w art. 228 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

⁷⁸ Data zawarcia umowy nr GIF-ID.272.RB-11.15.2021 o roboty budowlane.

⁷⁹ Protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy GIF-ID.7013.1.2.2021.

⁸⁰ Dział 600, rozdział 60016 § 6050.

⁸¹ Zgodnie z załącznikiem nr 14 (§ 7 ust. 1 uchwały nr XXX/256/2020 Rady Gminy Kobylnica z 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021 zmienionej uchwałami: nr XXXIII/272/2021 z 4 lutego 2021 r., nr XXXIV/287/2021 z 18 marca 2021 r., nr XXXV/303/2021 z 15 kwietnia 2021 r., nr XXXVI/314/2021 z 27 maja 2021 r., nr XXXVII/332/2021 z 17 czerwca 2021 r., nr XXXVIII/342/2021 z 2 września 2021 r., nr XXXIX/354/2021 z 23 września 2021 r., nr XL/361/2021 z 28 października 2021 r. i nr XLII/381/2021 z 10 grudnia 2021 r.).

⁸² W ramach limitu wydatków określonych do kwoty 390,9 tys. zł, zaplanowanych w dziale 600, rozdziale 60016, § 6050 wyszczególniono inne zadania jednoroczne niż ww. inwestycja.

⁸³ Posiadającego upoważnienie Wójta do kierowania pracą Urzędu podczas nieobecności Wójta i Jego Zastępcy w ramach udzielonych upoważnień oraz do kontroli merytorycznej dokumentów księgowych w zakresie spraw prowadzonych przez podległych pracowników (pkt 9 i 19 zakresu obowiązków).

⁸⁴ Dział 600, rozdział 60016 § 6050.

do uchwały budżetowej na 2022 r.⁸⁵, nie planowano takich wydatków. Stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego

(akta kontroli str. 366-371, 393-406, 462-493, 1477-1485, 1882-2001, 2028-2130, 2135-2288)

Sekretarz Gminy wyjaśnił m.in., że dokonana 17 lutego 2022 r. czynność zatwierdzenia do wypłaty powyższego wydatku wynikała z limitu wydatków obowiązującego w dniu zatwierdzenia i dokonania wydatku (17 i 18 lutego 2022 r.). Limit wydatków ustalony został w uchwale nr XLIII/386/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Kobylnica na 2022 r. – w „załączniku inwestycyjnym” stanowiącym załącznik nr 15 do ww. uchwały, w którym w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 ustalono limit wydatków w wysokości 50,0 tys. zł dla zadania „Budowa ulic Krzywej, Polnej, Parkowej i Głowackiego w Kobylnicy wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, w tym Budowa drogi gminnej - ul. Polnej w Kobylnicy – zadanie dofinansowane w ramach Programu na rzecz zwiększenia szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na Lata 2019-2024”. Zaangażowania środków a następnie zatwierdzenia i realizacji wydatku w wysokości 15,0 tys. zł dokonano w ramach tego limitu. Limit wydatków w wysokości 50,0 tys. zł określony w ww. uchwale nie został zmieniony kolejną uchwałą nr XLV/401/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 3 lutego 2022 r. (załącznik nr 6 do uchwały – określał nowe limity wydatków, wyłącznie dla zadań do których wprowadzono zmiany), co oznacza, że na dzień zatwierdzenia i realizacji wydatku limit wynosił 50,0 tys. zł. Sekretarz wyjaśnił też, że ww. zadanie posiadało zarówno w 2021 r. i 2022 r. pełne pokrycie w planie finansowym budżetu Gminy, a wydatki zatwierdzane i realizowane były zgodnie z limitami wynikającymi z uchwały budżetowej oraz WPF Gminy, bowiem zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie WPF podejmowana jest wcześniej niż uchwała budżetowa, na co wskazuje art. 230 ust. 6 ww. ustawy, gdzie ustawodawca użył sformułowania „nie później niż uchwałę budżetową”. Oznacza to, że w pierwszej kolejności Rada Gminy winna podjąć uchwałę w sprawie WPF, a w dalszej kolejności uchwałę budżetową. Uchwała w sprawie WPF (obejmująca m.in. poszczególne przedsięwzięcia) ma charakter pierwotny w stosunku do uchwały budżetowej, w tym znaczeniu, że ta druga uchwała winna posiadać treść zbieżną z uchwałą pierwotną.

(akta kontroli str. 2398-2400)

Powyższe wyjaśnienia nie mogą zostać uwzględnione, bowiem Budowa ulicy Polnej stanowiło zadanie jednoetapowe i jednoroczne, zrealizowane w całości w 2021 r., a środek trwały został przyjęty do ewidencji środków trwałych w 2021 r. Należy dodać, iż WPF określa limity zobowiązań lat przyszłych dla danego zadania i nie stanowi podstawy prawnej realizacji wydatków w danym roku budżetowym. Wbrew twierdzeniu Sekretarza, uchwała nr XLV/401/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 3 lutego 2022 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2022 rok w § 1 pkt 6 wprowadziła zmianę do uchwały budżetowej nr XLIII/386/2021 z 16 grudnia 2021 r., polegającą na zmianie treści załącznika nr 15 i zastąpieniu jego treści załącznikiem nr 6 do uchwały nr XLV/401/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 3 lutego 2022 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2022 r., w którym w dziale 600, rozdziale 60016, § 6050 nie wyszczególniono zadania inwestycyjnego dot. Budowy ulicy Polnej oraz limitów wydatków dla tego zadania.

(akta kontroli str. 2194-2288)

8. Skarbnik Gminy nienależycie dokonała wstępnej kontroli poniższych operacji gospodarczych z planem finansowym, o której mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o finansach publicznych. Składając swój podpis na:

⁸⁵ Uchwała nr XLIII/386/2021 Rady Gminy Kobylnica z 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2022 zmieniona uchwałą nr XLV/401/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 3 lutego 2022 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2022 rok.

- 1) umowie zawartej 22 września 2021 r. z wykonawcą robót Budowa ulicy Polnej za kwotę 998,9 tys. zł oraz na aneksie z 3 grudnia 2021 r. do tej umowy na kwotę 15,0 tys. zł, stanowiącymi zobowiązania Gminy na łączną kwotę 1013,9 tys. zł,
- 2) fakturze VAT nr 19/12/2021 z 16 grudnia 2021 r. za wykonane roboty budowlane dotyczące Budowy ulicy Polnej, dokonując 27 grudnia 2021 r. kontroli wydatku budżetowego w kwocie 998,9 tys. zł (poniesionego 28 grudnia 2021 r.),

potwierdziła, że ww. zobowiązania i wydatki mieszczą się w planie finansowym, mimo że uchwały budżetowe na lata 2021 i 2022 (ze zm.) nie upoważniały Wójta do zaciągnięcia i do dokonania wydatków na Budowę ulicy Polnej oraz roboty dodatkowe do tej inwestycji. Czynności te wykraczały zatem poza udzielone przez Radę Gminy upoważnienie do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zadań inwestycyjnych określonych:

- w zał. nr 14 – § 7 uchwały nr XXX/256/2020 Rady Gminy Kobylnica z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2021 (ze zm.⁸⁶),
- w zał. nr 15 – § 7 uchwały nr XLIII/386/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Kobylnica na rok 2022 (ze zm.⁸⁷),

ponieważ Budowa ulicy Polnej nie została przewidziana w zadaniach inwestycyjnych w 2021 i 2022 r.

(akta kontroli str. 366-371, 393-406, 462-493, 1882-2001, 2028-2130)

Skarbnik Gminy wyjaśniła m.in., że:

- złożona kontrasygnata wynikała bezpośrednio z treści upoważnienia udzielonego uchwałą nr XXX/255/2020 Rady Gminy Kobylnica z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia WPF Gminy Kobylnica. Zgodnie z § 3 ust. 1 tej uchwały Rada Gminy upoważniła Wójta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć określonych w załączniku nr 2 do ww. uchwały. Przedmiotem umowy z wykonawcą były roboty budowlane związane z realizacją przedsięwzięcia pn. „Budowa ulic Krzywej, Polnej, Parkowej i Głowackiego w Kobylnicy wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, w tym „Budowa drogi gminnej - ul. Polnej w Kobylnicy” – zadanie dofinansowane w ramach Programu na rzecz zwiększenia szans rozwojowych Ziemi Słupskiej na lata 2019-2024” ujętego w załączniku nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kobylnica na lata 2021-2032”. Uchwałą nr XXXVIII/341/2021 z dnia 2 września 2021 r. w sprawie zmiany WPF Gminy Kobylnica Rada Gminy dla ww. przedsięwzięcia określiła limity: zobowiązań do kwoty 1593,7 tys. zł, wydatków w 2021 r. do kwoty 1293,8 tys. zł oraz limit wydatków w 2023 r. do kwoty 300,0 tys. zł. Kontrasygnata czynności prawnej polegającej na zaciągnięciu przez Wójta Gminy zobowiązania mieściła się więc w limitach udzielonego przez Radę Gminy upoważnienia,
- dokonała wstępnej kontroli operacji na podstawie planu finansowego, który obowiązywał na dzień 22 września 2021 r. Zgodnie z ostatnią wprowadzoną zmianą do budżetu Gminy na rok 2021, tj. zgodnie z załącznikiem nr 6 do uchwały nr XXXVIII/342/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 2 września 2021 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2021 rok, plan wydatków majątkowych w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 wynosił łącznie 8918,4 tys. zł, w tym: 8812,4 zł stanowiły środki zabezpieczone w planie finansowym Urzędu. Wykaz zadań wraz z określeniem ich limitów ujętych w dziale 600 rozdziale 60016 § 6050 według stanu na dzień 2 września 2021 r. (zgodnie z uchwałą nr XXXVIII/342/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 2 września 2021 r. o zmianie

⁸⁶ Zmienionej uchwałami: nr XXXIII/272/2021 z 4 lutego 2021 r., nr XXXIV/287/2021 z 18 marca 2021 r., nr XXXV/303/2021 z 15 kwietnia 2021 r., nr XXXVI/314/2021 z 27 maja 2021 r., nr XXXVII/332/2021 z 17 czerwca 2021 r., nr XXXVIII/342/2021 z 2 września 2021 r., nr XXXIX/354/2021 z 23 września 2021 r., nr XL/361/2021 z 28 października 2021 r. i nr XLII/381/2021 z 10 grudnia 2021 r.

⁸⁷ Zmieniona uchwałą XLV/401/2022 Rady Gminy Kobylnica z dnia 3 lutego 2022 r. o zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2022 rok. Załącznik nr 15 został zastąpiony załącznikiem nr 6 wydatki majątkowe.

uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2021 r.) został wygenerowany z Modułu BUDZET, który stanowi jeden z elementów systemu informatycznego firmy *Tensoft*. Program dostosowany jest do obowiązujących przepisów, zasad rachunkowości i współpracuje z programem sprawozdawczości budżetowej BeSTi@,

- kontroli i wstępnej akceptacji ww. wydatku dokonała w oparciu o limit wydatków na 2021 rok w wysokości 1143,7 tys. zł dla przedsięwzięcia: „Budowa ulic Krzywej, Polnej, Parkowej i Głowackiego w Kobylnicy wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej, w tym „Budowa drogi gminnej - ul. Polnej w Kobylnicy” ujętego w załączniku nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do wieloletniej prognozy finansowej Gminy Kobylnica na lata 2021-2032” do uchwały nr XLI/372/2021 Rady Gminy Kobylnica z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobylnica. Zadanie w zakresie Budowy ulicy Polnej posiadało na dzień 25 listopada 2021 r. pełne pokrycie w budżecie Gminy tj. w kwocie 1143,7 tys. zł (kwota limitu wydatków), bowiem zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie WPF podejmowana jest wcześniej niż uchwała budżetowa, na co wskazuje art. 230 ust. 6 ww. ustawy, gdzie użyto sformułowania „nie później niż uchwałę budżetową”. Oznacza to, że w pierwszej kolejności Rada Gminy winna podjąć uchwałę w sprawie WPF, a w dalszej kolejności uchwałę budżetową. Uchwała w sprawie WPF (obejmująca m.in. poszczególne przedsięwzięcia) ma charakter pierwotny w stosunku do uchwały budżetowej, w tym znaczeniu, że ta druga uchwała winna posiadać treść zbieżną z uchwałą pierwotną.

(akta kontroli str. 1617-1702, 1750-1818)

NIK nie podziela powyższych wyjaśnień i wskazuje, że Budowa ulicy Polnej stanowiła zadanie jednoetapowe i jednoroczne, zrealizowane w całości i wprowadzone do ewidencji środków trwałych w 2021 r. Natomiast podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym, zgodnie z art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, jest uchwała budżetowa, a nie WPF. Prawidłowe działanie Gminy w tym zakresie przykładowo potwierdza zaplanowanie wydatków na realizację inwestycji Rozbudowa Szkoły w Kończewie (jako zadania wieloletniego, realizowanego w latach 2020 i 2021) w uchwale budżetowej na rok 2021⁸⁸.

(akta kontroli str. 1946-1975)

9. Kopie umów z wykonawcami: z 8 września 2020 r. na Rozbudowę Szkoły w Kończewie⁸⁹ oraz z 22 września 2021 r. na Budowę ulicy Polnej⁹⁰ zostały przekazane Wojewodzie odpowiednio 9 grudnia 2020 r. oraz 30 września 2021 r., tj. po upływie 5 dni od dnia ich podpisania, co naruszało § 4 ust. 2 umów dotacji. Opóźnienia wyniosły 86 i trzy dni.

Ponadto Gmina udzieliła Wojewodzie:

- a) w jednym piśmie z 3 grudnia 2020 r. wymaganych § 4 ust. 1 umowy dotacji na Rozbudowę Szkoły w Kończewie informacji:
 - o rozstrzygnięciu 16 września 2020 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (wyborze wykonawcy),
 - o podpisaniu 8 września 2020 r. umowy z wykonawcą,
- b) w jednym piśmie z 29 września 2021 r. wymaganych § 4 ust. 1 umowy dotacji na Budowę ulicy Polnej informacji:
 - o wszczęciu 19 sierpnia 2021 r. postępowania przetargowego związanego bezpośrednio z wydatkowaniem dotacji na zadanie objęte ww. umową,
 - o rozstrzygnięciu 16 września 2021 r. ww. postępowania (wyborze wykonawcy),

⁸⁸ Uchwała budżetowa na rok 2021 w brzmieniu nadanym uchwałą nr XXXIX/354/2021 Rady Gminy z dnia 23 września 2021 r. ws. zmianie uchwały budżetowej Gminy Kobylnica na 2021 rok.

⁸⁹ Umowa o roboty budowlane nr GIF-II.272.RB-3.8.2020.

⁹⁰ Umowa o roboty budowlane nr GIF-ID.272.RB-11.15.2021.

– o terminie i warunkach zawartej 22 września 2021 r. umowy z wykonawcą, zamiast przekazywania tych informacji na bieżąco, tj. za każdym razem po wystąpieniu danego zdarzenia, a w przypadku informacji o terminie i warunkach zawartej umowy – w ciągu 5 dni od dnia jej podpisania (w tym terminie przekazuje się Wojewodzie kopie umów z wykonawcami).

(akta kontroli str. 456-499, 657-699)

Wójt Gminy wyjaśnił, że w okresie od 11 września do 31 października 2020 r. osoba zatrudniona na stanowisku ds. pozyskiwania środków zewnętrznych i monitoringu planów rozwoju Gminy odpowiedzialna za przesłanie kopii umowy z 8 września 2020 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim i kwarantannach. Nadzór nad pracownikiem pełnił Kierownik Referatu Inwestycji i Funduszy Europejskich, który nie dotrzymał terminu wynikającego z zawartej umowy dotacji. Natomiast kopię umowy z 22 września 2021 r. przekazano z opóźnieniem wskutek niedopatrzenia pracownika prowadzącego sprawę.

Była pracownik odpowiedzialna za przesłanie umów wyjaśniła, że od 1 stycznia 2024 r. nie jest pracownikiem Urzędu i nie posiada dostępu do dokumentów dotyczących Rozbudowy Szkoły w Kończewie i Budowy ulicy Polnej oraz nie ma uprawnień by takie dokumenty przeglądać. Z uwagi na okres prowadzenia sprawy oraz bardzo dużą liczbę projektów prowadzonych i rozliczanych przez nią w latach 2020-2022, nie pamięta szczegółów dotyczących przedmiotowej sprawy.

(akta kontroli str. 1707-1746, 2132-2133, 2372)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przedkładanie Radzie Gminy projektów uchwał budżetowych i ich zmian, uwzględniających wydatki planowane do poniesienia w danym roku budżetowym.
2. Terminowe zamieszczanie w BZP ogłoszeń o wykonaniu umowy w sprawie zamówienia publicznego.
3. Terminowe dokonywanie zwrotów wykonawcom zabezpieczeń należytego wykonania umów.
4. Zaciąganie zobowiązań i dokonywanie wydatków do wysokości kwot określonych w uchwale budżetowej.
5. Należyte dokonywanie przez Skarbnika Gminy wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych z planem finansowym.
6. Bieżące udzielanie Wojewodzie informacji o: wszczęciu postępowań przetargowych związanych bezpośrednio z wydatkowaniem dotacji na zadania w ramach Programu, o rozstrzygnięciu ww. postępowań (wyborze wykonawców) oraz o terminach i warunkach zawartych umów.
7. Terminowe przekazywanie Wojewodzie kopii umów z wykonawcami, którzy realizują zadania w ramach Programu.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 26 lipca 2024 r.

Kontroler
Agnieszka Andraszak
specjalista kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Dyrektor
z up. Dariusz Jurczuk
p.o. wicedyrektor Delegatury
/podpisano elektronicznie/

.....
podpis